

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Adressater iht. liste

Deres ref

Vår ref

Dato

17/1829-

05.05.2017

Innspill til revisjon av Langtidsplan for forskning og høyere utdanning

1. Innledning

Regjeringen la i 2014 frem Meld. St. 7 *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024*. Planen definerte tre overordnede mål og seks langsiktige prioriteringer for perioden.

Målene var:

- styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
- løse store samfunnsutfordringer
- utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet

De langsiktige prioriteringene var:

1. Hav
2. Klima, miljø og miljøvennlig energi
3. Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester
4. Muliggjørende teknologier
5. Et innovativt og omstillingsdyktig næringsliv
6. Verdensledende fagmiljøer

Planen inneholdt forpliktende opptrappingsplaner for finansiering av hhv. rekrutteringsstillinger, forskningsinfrastruktur og ordninger som stimulerer til god deltakelse i EUs rammeprogram for forskning. Målene for opptrappingsplanene er for en stor del oppnådd. Det samme gjelder målet om at offentlige bevilgninger til forskning skal utgjøre minst 1 % av BNP. Opptrappingsmålene gjaldt perioden 2015-18.

Ved fremleggelsen foreslo regjeringen at langtidsplanen skal rulleres hvert 4. år, noe Stortinget sluttet seg til. Den reviderte planen vil bli fremlagt sammen med statsbudsjettet høsten 2018 og vil oppsummere status for mål, prioriteringer og opptrappingsplaner. Ved den opprinnelige behandlingen av planen gjorde Stortinget følgende vedtak, jf. Innst. 137 S (2014–2015): «Stortinget ber regjeringen i forbindelse med rulleringen av langtidsplanen i 2018 utarbeide en investeringsplan, kørordning for investeringer, og større bygge- og vedlikeholdsprosjekter av bygg i universitets- og høyskolesektoren.» Dette vil bli håndtert i et eget prosjekt.

2. Forutsetninger

Mål og prioriteringer

Formålet med en langtidsplan er å sikre stabile prioriteringer og forutsigelige bevilgninger over tid. Ved denne første revideringen skal derfor de overordnede målene og langsiktige prioriteringene i planen i utgangspunktet ligge fast. Det samme gjelder målet om at den samlede forskningsinnsatsen skal nå 3 % av BNP innen 2030. Derimot er det mulig å foreslå endringer i målene og bringe inn nye temaer og perspektiver innenfor hver av de langsiktige prioriteringene.

Siden den første langtidsplanen ble lagt frem, er omstillingsutfordringen i både privat og offentlig sektor blitt enda tydeligere. Forskning og innovasjon er avgjørende for at vi skal greie å gjennomføre omstillingen på en god måte, og langtidsplanen må bidra til dette. Videre har vi nådd målet om at 1 pst. av offentlige bevilgninger til forskning og utvikling over statsbudsjettet skal utgjøre én prosent av BNP. Det gjenstår imidlertid mye for å nå målet om at totalt tre prosent av BNP skal gå til forskning og utvikling innen 2030. Den reviderte langtidsplanen må bidra til å flytte oss nærmere 3 pst.-målet.

Kunnskapsdepartementet har varslet at høyere utdanning skal integreres bedre i planen enn tilfellet var i den første versjonen. Videre legger Meld. St. 25 (2016-17) *Humaniora i Norge* føringer om at de humanistiske fagenes rolle som selvstendige kunnskapsleverandører i møtet med vår tids store samfunnsutfordringer skal reflekteres tydeligere i planen.

Planperiode

Ved revideringen av planen kan det tenkes to modeller: a) en fast tiårsperiode med en omfattende revisjon av målbilde og prioriteringer hvert tiende år; b) glidende tiårsvinduer som i større grad vil åpne for justeringer underveis. Kunnskapsdepartementet har valgt det sistnevnte alternativet. Planperioden for den reviderte langtidsplanen blir dermed 2019-2028.

Form

Det legges opp til et kortfattet, overordnet dokument med klare mål, prioriteringer og budsjettforpliktelser etter modell av den nåværende planen. Innledningsvis vil neste versjon vie noe mer plass til å beskrive de store samfunnsutfordringene som forskning, høyere utdanning og innovasjon må bidra til å møte.

3. Temaer

Vi ber om at innspillene konsentreres om følgende spørsmål:

- Hva fungerer godt i den nåværende langtidsplanen, og hva fungerer mindre godt?
- Er det temaer og perspektiver som bør reflekteres sterkere i planen?
- Hva er de største hindringene for å nå målene i planen, og hvordan kan vi overvinne dem?
- På hvilke områder kan det være behov for nye opptrappingsplaner og/eller virkemidler? Begrunn og prioriter.
- Hva kan eventuelt prioriteres ned ved fortsatt konsentrert satsing på noen få områder?

4. Innspillskonferanse og tidsfrist

Parallelt med denne åpne innspillsrunden vil det bli gjennomført konsultasjonsprosesser med andre departementer, blant annet gjennom tematiske arbeidsgrupper, og med Norges forskningsråd. Politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet vil besøke både høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner og samarbeidspartnere i arbeids- og næringsliv for å innhente synspunkter og forslag. På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har OECD foretatt en gjennomgang av norsk forsknings- og innovasjonspolitik med vekt på langtidsplanen. OECD-gjennomgangen legges fram på en konferanse i Oslo 13. juni. Dagen før, den 12. juni, vil det bli arrangert en innspillskonferanse for å luften ideer og gi impulser til diskusjonen fram mot de endelige skriftlige innspillene. I tillegg har konferansen en selvstendig innspillsfunksjon. Invitasjon til de to arrangementene med påmeldingsinformasjon er sendt separat.

Fristen for skriftlige innspill til revisjonen av langtidsplanen settes til **15. september 2017**. Vi ber om at innspillene sendes elektronisk ved bruk av den digitale løsningen for høringsuttalelser på www.regjeringen.no/ltp. Alternativt kan innspillene sendes til Kunnskapsdepartementets postmottak (postmottak@kd.dep.no). Innspillene er offentlige etter offentlighetsloven og blir publisert på www.regjeringen.no.

Med hilsen

Torbjørn Røe Isaksen